

Автухов К. А.

канд. юрид. наук, ст. наук. співроб.,
доцент кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ЩОДО РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Анотація. У тезах розглянуто початковий етап становлення антикорупційного законодавства України. Розглянуто основні нормативно-правові акти, що приймалися для розвитку боротьби з корупцією.

Ключові слова: законодавство, корупція, організована злочинність.

Анотация. В тезисах Рассмотрены начальный этап становления антикоррупционного законодательства Украины. Рассмотрены основные нормативно-правовые акты, что приемом для развития Борьба с коррупцией.

Ключевые слова: законодательство, коррупция, организованная преступность.

Annotation. Theses The initial stage of formation of anti-corruption legislation of Ukraine is considered. The basic normative legal acts and techniques for the development of the fight against corruption are considered.

Keywords: legislation, corruption, organized crime.

Проблематика боротьби з корупцією в Україні має глибинні соціальні коріння, та потребує комплексного та послідовного підходу до вирішення. Практика боротьби з корупцією пов'язана з залученням різноманітних механізмів впливу на неї та на її прояви. Одним з інструментів протидії корупції доречно розглядати законодавчий вплив на суспільні відносини в яких існують корупціогенні фактори з метою їх усунення чи мінімізації.

Варто констатувати, що спроби боротьби з корупцією способом прийняття нових нормативно-правових актів почали застосовуватися з моменту проголошення незалежності України. Вже у 1993 р. приймається чинний і до сьогоднішнього часу Закон України від 30 червня 1993 р. № 3341-ХІІ «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», який на законодавчому рівні поряд із боротьбою з організованою злочинністю визнав і боротьбу з корупцією одним з пріоритетних напрямів діяльності правоохоронних органів. На підставі цього Закону був створений і перший спеціалізований орган по боротьбі з корупцією – Координаційний комітет по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю при Президенті України.

Перший же спеціальний закон, направлений на боротьбу з корупцією, був прийнятий 5 жовтня 1995 р. – це Закон України № 356/95-ВР «Про боротьбу з корупцією». Цим Законом були визначені поняття корупції та корупційних діянь; суб'єкти корупційних діянь та інших правопорушень, пов'язаних з корупцією; органи, які повинні вести боротьбу з корупцією; відповідальність за корупційні діяння та інші правопорушення, пов'язані з корупцією та питання усунення наслідків від таких діянь.

Суб'єктами корупційних діянь за початковою редакцією Закону визнавалися державні службовці; народні депутати України; депутати та голови місцевих рад

народних депутатів. Надалі цей перелік був уточнений і доповнений такими суб'єктами як Прем'єр-міністр України, Перший віце-прем'єр-міністр, віце-прем'єр-міністри, міністри та посадові особи місцевого самоврядування [1, с. 195].

До органів, які повинні були вести боротьбу з корупцією, за початковою редакцією Закону були віднесені відповідні підрозділи Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України та органів прокуратури України. У подальшому цей перелік було доповнено підрозділами податкової міліції та Військової служби правопорядку у Збройних Силах України.

Надалі, базуючись на засадах Закону України «Про боротьбу з корупцією», в державі розпочався етап формування і іншого антикорупційного законодавства. Зокрема, Указом Президента України від 10 квітня 1997 р. № 319/97 була затверджена Національна програма боротьби з корупцією, Указом Президента України від 24 квітня 1998 р. № 367/98 була затверджена Концепція боротьби з корупцією на 1998-2005 роки, Указом Президента України від 16 листопада 2000 р. №1242/2000 були встановлені додаткові заходи щодо посилення боротьби з корупцією, іншими протиправними діями в соціально-економічній сфері та забезпечення економного витрачання державних коштів, Кабінет Міністрів України започаткував практику прийняття планів заходів, направлених на боротьбу з корупцією, на відповідні роки, приймалися і інші не менш важливі документи, які створили великий пласт нормативного матеріалу. За твердженням О. Л. Горган сьогодні в Україні триває вже сьомий період боротьби з корупцією [2, с. 278], кожний з яких супроводжувався оновленням нормативно-правової бази, а за оцінками експертів в Україні нині є чинними більше 300 нормативно-правових актів, які містять положення щодо боротьби з корупцією.

Однак, незважаючи на велику кількість вказаних документів, за умови низької ефективності заходів з подолання корупції, антикорупційне законодавство все одно залишається найбільш ефективним інструментом впливу на корупцію в Україні.

Список використаних джерел:

1. Лысодел А. В. Проблемы предупреждения коррупции в органах местного. *Зб. наук. праць Харк. Центру по вивч. органів злочинності спільно з Американським Університетом у Вашингтоні*. Харків. 2004. Вип. 8. С. 190-217.
2. Горган О. Л. Историчні аспекти боротьби з корупцією в Україні. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 2. С. 277-280.

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції
з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головіна*

Харків
«Право»
2019

Редакційна колегія:
д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман;
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
зав. лабораторії Ю. Г. Бойко

Протидія організованій злочинності і корупції : матеріали XIX Все-
П83 **укр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих**
вчених (м. Харків, 2 груд. 2019 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Го-
ловкіна. – Харків : Право, 2019. – 232 с.

ISBN 978-966-937-837-8

ISBN 978-966-937-837-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019
© НДІ вивчення проблем злочинності іме-
ні академіка В. В. Сташиса Національної
академії правових наук України, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

Наукове видання

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головіна*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 28.11.2019.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16,92. Ум. друк. арк. 13,49. Вид. № 2348.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Т. В.
Тел. (057) 717-28-80